

MAW-001-001363 Seat No. _____

B. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

November/December – 2016

Sanskrit : Paper-V

(मृच्छकटिकम् – शुद्रक) (प्रथम गौण)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001363

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instructions :

- (૧) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
(1) All question carry equal marks.
(૨) જમણી બાજુના અંકો ગુણ દર્શાવે છે.
(2) Right side figure is show to mark.

૧	‘મૃચ્છકટિકમ્’ આમ જનતાનું નાટક છે. – ચર્ચો.	૧૪
1	Describe the ‘મૃચ્છકટિકમ્’ the drama of general public.	14
અથવા/OR		
૧	‘મૃચ્છકટિકમ્’નાં બીજા અંકનું રસદર્શન કરો.	૧૪
1	Critically appreciate the દ્વિતીય અંક of the ‘મૃચ્છકટિકમ્’.	14
૨	‘મૃચ્છકટિકમ્’માં પ્રતિબિંબિત થતી સામાજિક પરિસ્થિતિ વર્ણવો.	૧૪
2	Describe the social position reflected in ‘મૃચ્છકટિકમ્’.	14
અથવા/OR		
૨	વિદૂષકનું પાત્રાલેખન કરો.	૧૪
2	Character sketch of ‘વિદૂષક’.	14
૩	‘મૃચ્છકટિકમ્’નાં ચોથા અંકની કથાવસ્તુ વર્ણવો.	૧૪
3	Story description the ચતુર્થઅંક of the ‘મૃચ્છકટિકમ્’.	14
અથવા/OR		
૩	‘મૃચ્છકટિકમ્’ને આધારે શૂદ્રકની નાટ્યશૈલી વિશે નોંધ લખો.	૧૪
3	Write notes about style of શૂદ્રક with reference of the ‘મૃચ્છકટિકમ્’.	14

- ૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકનું ભાષાંતર કરો : ૮
- 4 (A) Translate any **two** of the following verses : 8
- (૧) દારિદ્રાત્પુરુષસ્ય બાન્ધવજનો વાક્યે ન સંતિષ્ઠતે
સુસ્નિગ્ધા વિમુખીભવન્તિ સુહૃદઃ સ્ફારીભવન્ત્યાપદઃ ।
સત્ત્વં હાસમુપૈતિ શીલશશિનઃ કાન્તિઃ પરિપ્લાયતે
પાપં કર્મ ચ યત્પરૈરપિ કૃતં તત્તસ્ય સંભાવ્યતે ॥
- (૨) યઃ કશ્ચિત્ત્વરિતગતિર્નિરીક્ષતેમાં
સંભ્રાન્તં દ્રુતમુપસર્પતિ સ્થિતં વા ।
તં સર્વં તુલયતિ દૂષિતોઽન્તરાત્મા
સ્વૈર્દોષૈર્ભવતિ હિ શક્ષિતો મનુષ્યઃ ॥
- (૩) માર્જારઃ ક્રમેણ મૃગઃ પ્રસરણે શ્યેનો ગ્રહાલુઞ્ચને
સુપ્તાસુપ્ત મનુષ્યવીર્યતુલને શ્વા સર્પણે પન્નગઃ ।
માયા રૂપશરીરવેશસ્વતે વાગ્દેશભાષાન્તરે
દીપો રાત્રિષુ સંકટેષુ ડુડુમો પાજી સ્થલે નૌર્જલે ॥
- (૪) સસ્યલમ્પટબલીવર્દો ન શક્યો વારયિતુ -
મન્યપ્રસક્તકલત્રં ન શક્યં વારયિતુમ્ ।
ઘૂતપ્રસક્તમનુષ્યો ન શક્યો વારયિતુમ્
યોઽપિ સ્વાભાવિકદોષો ન શક્યો વારયિતુમ્ ॥
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભ સમજાવો. ૬
- (B) Explain with reference any **two** of the following : 6
- (૧) રત્નં રત્નેન સંગચ્છતે ઇતિ ।
(૨) સાહસે શ્રીઃ પ્રતિવસતિ ।
(૩) વેશ્યાઃ સ્મશાનસુમના ઇવ વર્ણનીયાઃ ।
(૪) સુખં હિ દુઃખાન્યનુભૂય શોભતે ।
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14
- (૧) ચારુદત્તસ્ય પાત્રાલેખનમ્ ।
(૨) મૃચ્છકટિકે મૈત્રી વિચારાઃ ।
(૩) વસંતસેનાયાં પાત્રાલેખનમ્ ।
(૪) અલङ્કારન્યાસ પ્રસંગઃ ।